

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului normativ

Lege privind instituirea zilei de 3 martie ca Ziua solidarității româno-polone

Secțiunea 2:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Relația bilaterală dintre România și Republica Polonă a dovedit, în timp, substanță, viabilitate și profunzime cu totul particulare, dimensiunea politico-diplomatică fiind dublată de o relație de prietenie specială.

Legăturile româno-poloneze au o vechime de veacuri, iar prietenia autentică dintre cele două națiuni s-a dezvoltat organic și s-a impus în conștiința publică începând, mai ales, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a acordat ajutor revoluționarilor polonezi de la 1863-1864, refuzând extrădarea lor și sprijinind încercarea Poloniei de a-și recâștiga independența. La sfârșitul Primului Război Mondial, România și Polonia aveau interese comune, bazate pe alianța cu democrațiile occidentale, întărirea legalității internaționale prin Societatea Națiunilor și instituirea unui mecanism eficace al securității, inclusiv prin formarea unor alianțe regionale.

Unul dintre primele tratate bilaterale încheiate de România după Primul Război Mondial a fost Convenția româno-polonă de alianță, completată de o convenție militară cu caracter defensiv, semnată la București, la 3 martie 1921, de către cei doi miniștri de externe, Take Ionescu și Eustachy Sapieha, aceștia având deplinele puteri și susținerea fermă a șefilor lor de stat, Regele Ferdinand I și Mareșalul Józef Piłsudski. Convenția din 3 martie 1921 a marcat începutul unei prietenii de durată, un moment de referință temporal și simbolic, o adevărată „alianță a inimilor”, așa cum a caracterizat-o Mareșalul Piłsudski. Prin acest document emblematic, părțile se obligau să își acorde asistență armată în cazul unui atac neprovocat la frontiera lor de răsărit, punând astfel bazele unor legături strânse, bazate pe încredere și contribuind la stabilitatea celor două state și a celei regionale. Alianța Defensivă a marcat politicile regionale de securitate și de apărare ale României și Poloniei din perioada interbelică, constituindu-se, totodată, într-un punct solid de plecare pentru evoluția ulterioară, constant ascendentă, a relației. Astfel, Convenția din 1921 a contribuit semnificativ la

întărirea prieteniei tradiționale și a legăturilor strânse dintre România și Polonia și a inaugurat o serie de vizite și întâlniri bilaterale la cel mai înalt nivel. Sunt bine cunoscute relațiile cordiale dintre Regele Ferdinand și șeful statului polonez, mareșalul Józef Piłsudski, precum și cele dintre Regele Carol al II-lea și Președintele Poloniei, Ignacy Mościcki. Aceste vizite au impulsionat cooperarea bilaterală, reflectată și prin ridicarea gradului de reprezentare diplomatică din cele două capitale la nivel de ambasadă, începând cu 1 mai 1938.

După izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial și atacarea Poloniei, România a asigurat tranzitul Guvernului polon, militarilor și refugiaților civili. În plus, România a asigurat evacuarea tezaurului național polonez, precum și depozitarea și păstrarea unei părți din acesta.

Ulterior, la sfârșitul celei de-a doua conflagrații mondiale, ambele țări au cunoscut vitregiile totalitarismului.

După prăbușirea regimurilor comuniste din anul 1989, relațiile tradiționale dintre România și Polonia s-au dezvoltat și s-au dinamizat, fiind fundamentate pe interese economice, de securitate și pe valorile politice comune, ale democrației și drepturilor omului, reflectate inclusiv în apartenența la NATO și Uniunea Europeană.

Astăzi, relația româno-polonă se dezvoltă pe coordonate de predictibilitate și consecvență, facilitată de proximitatea geografică, înțelegerea comună, aprofundată, a riscurilor la adresa securității și stabilității regionale, precum și de o viziune împărtășită privind obiectivele de politică externă și securitate.

Istoria comună, tradiția îndelungată de cooperare apropiată dintre cele două state, precum și solidaritatea dintre cele două popoare (manifestate, mai ales, în momente dificile, precum combaterea efectelor pandemiei sau evacuarea cetățenilor din zone marcate de insecuritate) conferă un caracter unic relației româno-polone și modului solidar în care cele două state s-au susținut reciproc. Declarația – de către fiecare dintre cele două state – a unei zile a solidarității româno-polone consemnează și confirmă, în mod corespunzător, această prietenie tradițională și instituie cadrul pentru organizarea, pe baze anuale, a unor acțiuni cu caracter public, din sfera politică, diplomatică, economică, culturală, educațională.

S-ar permite astfel celebrarea, în fiecare an, a cooperării dintre cele două state și ar fi oferit un cadru suplimentar și vizibil de promovare și conștientizare, în cele două state, a relației speciale care leagă România și Polonia.

Alegerea datei de 3 martie poartă o simbolică aparte, reamintind că, în fața provocărilor geopolitice și de securitate, răspunsul rezidă în acțiuni coezive și solidare cu partenerii, pentru siguranța și bunăstarea celor două popoare. Nu în ultimul rând, alegerea datei de 3 martie ar menține viu interesul pentru lecțiile trecutului și ale istoriei

comune pe continentul european, arătând generațiilor tinere, și în acest fel, că pacea trebuie prezervată și garantată.

2.2 Descrierea situației actuale

Parteneriatul Strategic cu Republica Polonă, lansat la 7 octombrie 2009, cu ocazia vizitei Președintelui Poloniei în România, se distinge între prioritățile de politică externă ale țării noastre prin complexitate, durabilitate, amplitudine și predictibilitate.

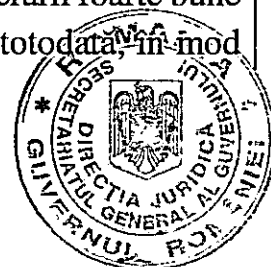
Cu ocazia vizitei la nivel înalt din 2009, a fost adoptată Declarația Comună a Președinților României și Republicii Polone având ca principale orientări și direcții de acțiune o serie de domenii printre care: cooperarea politică și în domeniul securității, energia și dezvoltarea durabilă, agricultura, dezvoltarea regională, transporturile, schimbările climatice și alte obiective comune ale celor două state în regiune.

Reînnoit în martie 2015, la nivel de șefi de stat, Parteneriatul Strategic oferă un cadru cuprinzător de dezvoltare a interacțiunii bilaterale, la toate nivelurile și în toate domeniile. Din perspectivă practică, cooperarea bilaterală multidimensională și multifacetată se derulează în baza unui Plan de Acțiune extrem de cuprinzător, pentru intervalul 2022-2026, semnat la 3 martie 2022, cu prilejul celei de-a treia sesiuni a consultărilor interguvernamentale româno-polone. Ședințele comune de Guvern se constituie într-un mecanism instituționalizat de evaluare comună a stadiului de implementare a proiectelor de cooperare bilaterală subsumate Parteneriatului Strategic româno-polon, respectiv de identificare permanentă a unor noi oportunități de cooperare.

De la lansarea Parteneriatului Strategic, relația bilaterală dintre România și Polonia s-a consolidat și extins continuu, dovezi concludente în acest sens fiind oferite atât de constanța și intensitatea contactelor bilaterale, la toate nivelurile, cât și de dinamica cu totul specială a interacțiunii economice – peste 1200 de companii poloneze sunt prezente, în momentul de față, în România, în timp ce volumul schimburilor comerciale bilaterale era preconizat să depășească, la finalul anului 2022, 10 miliarde de euro.

Noile provocări de securitate generate de agresiunea militară a Federației Ruse împotriva Ucrainei, declanșată la 24 februarie 2022, la frontiera celor două state, au dovedit, încă o dată, trăinicia și soliditatea relației de parteneriat, consultările și schimburile permanente de vederi dobândind o și mai mare importanță și relevanță pentru facilitarea coordonării și cooperării dintre cele două state, inclusiv din perspectiva asigurării securității regionale și a consolidării Flancului Estic al NATO.

Conflictul din Vecinătatea Estică a imprimat o nouă dinamică cooperării foarte bune existente atât la nivel european, cât și în plan regional, evidențiind, totodată, în mod

suplimentar, utilitatea și validitatea formatelor de cooperare regională în domeniul securității, inițiate și promovate în comun de cele două state, precum Formatul București – B9 și Trilaterală România - Polonia – Turcia.

România și Polonia, cele mai mari state din regiune, reprezintă, de asemenea, forța motrice din spatele unui alt instrument extrem de valoros de cooperare și conectivitate la nivel regional - Inițiativa celor Trei Mări, o platformă politică flexibilă și informală, la nivel prezidențial, care reunește cele 12 state membre ale UE aflate între mările Adriatică, Baltică și Neagră (Austria, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia și Slovenia). Inițiativa are ca obiectiv creșterea convergenței și a coeziunii, în paralel cu reducerea decalajului de dezvoltare economică între diferite zone și state membre ale UE, prin creșterea interconectivității în regiune, în domeniile energiei, transporturilor și celui digital. Principiile de bază ale Inițiativei celor Trei Mări sunt: promovarea dezvoltării economice, creșterea coeziunii la nivel european și consolidarea legăturilor transatlantice.

2.3 Schimbări preconizate

Alianța româno-polonă, inaugurată la 3 martie 1921, reprezintă un reper istoric și simbolic important pentru relațiile bilaterale, caracterizate și astăzi de un dinamism deosebit și de o cooperare excelentă, inclusiv în cadrul euroatlantic.

Prezentul proiect de lege își propune desemnarea zilei de 3 martie ca Ziua solidarității româno-polone și reglementarea măsurilor adecvate pentru marcarea corespunzătoare a acestei zile la nivel local și național, urmând modelul oferit de alte acte normative care marchează celebrarea unor momente simbolice.

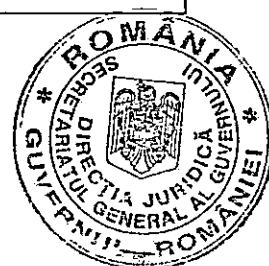
2.4 Alte informații

Potrivit celor agreeate la nivel politic cu partea polonă, un demers similar, vizând desemnarea zilei de 3 martie drept Ziua solidarității româno-polone va fi realizat și de autoritățile de la Varșovia, fiecare parte urmând să urmeze propriile proceduri interne de aprobare.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Nu este cazul

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

Nu este cazul.

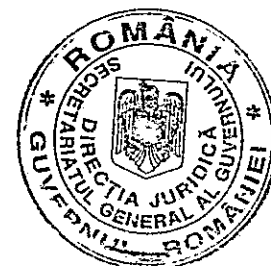
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-

i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea						

bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.
4.8 Alte informații Nu este cazul

Secțiunea a 5-a:

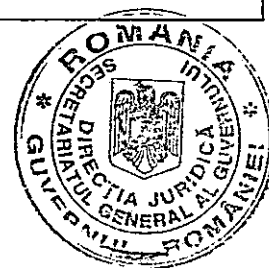
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Nu este cazul
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul
5.6. Alte informații Nu este cazul

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Nu este cazul
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul de lege prin avizul nr.186/2023.

Nu este cazul

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul

6.6 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a:

***Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ***

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la data de 8 februarie 2023 și a îndeplinit întreaga procedură privind transparența decizională în administrația publică, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a:

***Măsurile privind implementarea, monitorizarea
și evaluarea proiectului de act normativ***

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2 Alte informații

Nu este cazul

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru instituirea zilei de 3 martie ca Ziua solidarității româno-polone, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

